

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.220/2010/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Koltay Krisztina ügyvéd (1012 Budapest, Pálya utca 4-6.) által képviselt felperes neve, címe felperesnek, a Szóráth Ügyvédi Iroda (3525 Miskolc, Széchenyi út 19. II/15., ügyintéző: dr. Szóráth Judit ügyvéd) által képviselt alperes neve, címe alperes ellen szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. december 1. napján meghozott 10.P.22.413/2008/28. számú ítélete ellen az alperes részéről 30. sorszám alatt előterjesztett - 34. sorszámon kiegészített - fellebbezés folytán tárgyaláson kívül meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6 250 (Hatezer-kettőszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 181 320 forint jogdíjat, ezen összeg után 2009. január 1-től 2009. június 30-ig terjedő időre járó évi 10 %-os, 2009. július 1-től a kifizetés napjáig járó minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, és 12 500 forint perköltséget. A keresetet ezt meghaladóan elutasította. Rendelkezett az alperesnek az állam javára 11 200 forint le nem rótt eljárási illeték fizetésére kötelezéséről azzal, hogy az ezen felül felmerült illetéket 1 400 forint összegben az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes az alkalmazottja által 2006. október 4-én aláírt adatszolgáltatási lapon bejelentette, hogy az általa bérelt irodahelyiségben három fénymásoló gépet üzemeltet.

2008. január 17-én az alperes - az általa bérelt irodahelyiségben - a felperes alkalmazottja részére (próbamásolás során) ellenérték fejében fénymásolást végzett. A felperes alkalmazottja által az ugyanezen a napon elkészített - és az alperes alkalmazottja által cégszerűen aláírt - adatszolgáltatási lapon az irodahelyiségben üzemeltetett két fénymásoló, egy Sharp SF-2030 típusú, és egy Sharp SF-2218 típusú készülék lett feltüntetve.

Az alperes 2006. évben a fénymásoló gépek után a felperes által megállapított reprográfiai díjat megfizette. 2007. és 2008-ban a felperes által részére megküldött jogdíjfizetési értesítők alapján nem teljesített, azokat a felperesnek a díjfizetési kötelezettségét vitatva visszaküldte.

A felperes a jogvédett szerzői művek többszörözése után 139 680 forint jogdíj és annak a 2008. január 1-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatának megfizetésére kötelezése iránt 2008. szeptember 19-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel szemben. Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a keresetét 245 520 forintra felemelte, és a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2009. január 1-jében jelölte meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta a jogdíjfizetési kötelezettsége jogalapját.

Az alperest részben marasztaló ítéleti rendelkezését az elsőfokú bíróság a következőkkel indokolta:

A felperes által csatolt - 2008. január 17-én felvett - adatszolgáltatási lap, az AA7E-B 788185 sorszámú készpénzfizetési számla és tanúvallomások alapján megállapította, hogy az alperes az általa bérelt irodahelyiségben 2 darab - Sharp SF-2030 és Sharp SF-2218 típusú - irodalmi, művészeti alkotások sokszorosítására alkalmas fénymásoló gépet magáncélú másolásra üzemeltet. Nem fogadta el az alperesnek azt a védekezését, hogy az alperes főtevékenysége nem másolás, hanem mérnöki tervező tevékenység, és azt sem, hogy a fénymásoló gépek nem az alperes tulajdonában állnak. Rámutatott; a „A szerzői jogról” szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 21. § (1) bekezdése értelmében szerzői jogdíj fizetésére a reprografiára szolgáló készüléket ellenérték fejében üzemeltető köteles, amely tevékenység az alperes esetében a felperes által nem vitásan elvégzett próbamásolás adatai alapján egyértelműen megállapítható volt. Annak pedig, hogy a gépek nem az alperes tulajdonában vannak azért nincs jelentősége, mert a fénymásolás ellenértéke az alpereshez folyt be. Az alperes jogdíjfizetési kötelezettsége megállapíthatósága szempontjából nem tulajdonított jelentőséget annak az alperesi hivatkozásnak sem, hogy az adatszolgáltatási lapot csak az alperes alkalmazottja írta alá.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett annak megváltoztatása, a felperes keresetének teljes elutasítása és a felmerült perköltségeiben való marasztalása iránt. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt az általa is megállapított tény, hogy az alperes a 2006. évre vonatkozó díjfizetési kötelezettségének teljesítését követően 2007. és 2008. évekre vonatkozóan a fizetési kötelezettségről szóló értesítést felperesnek

visszaküldte, mert vitatta díjfizetési kötelezettségét. Álláspontja szerint ezt a bíróságnak annak bizonyítékeként kellett volna értékelnie, hogy az alperes reprográfiai díjfizetési kötelezettség körébe tartozó tevékenységet nem folytat, így díj fizetésére sem köteles. Vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapításának a helyességét is, miszerint amikor az adatszolgáltatási lapot nem kifogásolta, azt nem küldte vissza felperesnek, ráutaló magatartással alávetette magát a jogdíjfizetési kötelezettségnek. Kifogásolta; az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a másolási szolgáltatás az alperesnek nem fő tevékenysége. Hivatkozott a Magyar Közlöny 2005. évi 153. számában nyilvánosságra hozott jogdíj közlemény II. fejezet 1. pontjára akként, hogy egy vállalkozás csak és kizárólag akkor köteles jogdíjat fizetni, ha függetlenül a fénymásoló készülékek számától - a fő tevékenysége a másolás - vagy pedig fő tevékenysége nem a másolás és csak egy, vagy két készüléket üzemeltet. Álláspontja szerint e két esetkörön kívül eső vállalkozások köre nem köteles jogdíjat fizetni. Az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az alperes csak két fénymásolót használt, fő tevékenysége pedig nem a másolás. Mindezekre tekintettel az alperest reprográfiai díjfizetési kötelezettség nem terhelte 2007. és 2008. évek vonatkozásában.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta: téves az alperesnek a reprográfiai díjfizetésre kötelezettek körére vonatkozó fellebbezési okfejtése. Az Szjt. 21. §. (1) bekezdése egyértelműen akként rendelkezik, hogy a reprográfiára szolgáló készüléket ellenérték fejében üzemeltető is köteles díjat fizetni. A törvény értelmében akár egy másológépet ellenérték fejében üzemeltető vállalkozásnak is fizetnie kell a díjat, csupán annak mértékében van különbség a szerint, hogy a vállalkozást főtevékenységként folytatja, avagy sem. Azt pedig az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes adatszolgáltatási lappal és számlával is igazoltan - ellenérték fejében - másolási szolgáltatást nyújtott, ezért díjfizetésre köteles.

Az ítéletábrla az alperes fellebbezését a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, amelynek során - a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint eljárva - fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet részben elutasító rendelkezéseit és indokolását.

Az alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges releváns tények tekintetében teljes körűen feltárta. Az eljárási szabálysértések nélkül helytállóan megállapított tényállás alapján helyes jogi következtetések levonásával érdemben helyes döntést hozott, amelynek az ítéletében kifejtett indokaival - anélkül, hogy megismételné - az ítéletábrla is mindenben egyetért, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése és a 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta. Kizárólag a fellebbezésben foglaltak miatt emeli ki a másodfokú bíróság az alábbiakat:

Téves az alperesnek az a fellebbezési hivatkozása, hogy a felperes által igényelt reprográfiai díjfizetési kötelezettség jogszabályi alapja a felperesnek - a fellebbezésben megjelölt - „jogdíj-közleménye” alperes által idézett része lenne. Ezzel szemben helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a reprográfiára szolgáló készüléket ellenérték

fejében üzemeltető alperes jogdíj fizetésére az Szjt. 21. § (1) bekezdése alapján köteles. [Ennek jogpolitikai indoka az, hogy a szerzői művek magáncélú másolása természetes személyek részéről az Szjt. 35. § (1) bekezdése értelmében, az ott foglalt feltételekkel és kivételekkel szabad felhasználásnak minősül, tehát a felhasználó nem köteles engedélyt kérni a szerzőtől - holott az Szjt. 18. §-a szerint a többszörözés és annak engedélyezése a szerző kizárólagos joga - és az ilyen felhasználás díjtalan. Az Szjt. 33. § (2) bekezdése szerint azonban csak akkor megengedett és díjtalan a szabad felhasználás, ha nem sérelmes a mű rendes felhasználására, és nem károsítja indokolatlanul a szerzők jogos érdekeit. A műszaki fejlődés révén azonban a magáncélú másolás olyan méreteket öltött, és olyan mértékben elterjedt, amely bizonyíthatóan csökkenti egyebek között a papírlapon többszörözhető művek, könyvek, folyóiratok eladhatóságát, ami jövedelemkiesést, azaz károsodást jelent a szerzői jogosultaknak. Ezért került bevezetésre (Szjt. 20. §-ában szabályozott, úgynevezett üres kazetta jogdíj mellett) az Szjt. 21. §-a szerinti reprográfiai jogdíj intézménye.

Ezekben az esetekben a magáncélú másolásra tekintettel a törvény megadja az engedélyt a többszörözésre, de ahhoz díjfizetést ír elő. A díjat a reprográfiára szolgáló készülék gyártója, a külföldön gyártott készülék esetében pedig a jogszabály szerint vámfizetésre kötelezett, és ezen felül - az Szjt. 21. § (1) bekezdésének tételes rendelkezése alapján - a reprográfiára szolgáló készüléket ellenérték fejében üzemeltető is köteles megfizetni.

A díjfizetési kötelezettség szempontjából jelen esetben is csak annak volt jelentősége, hogy az alperes az irodahelyiségében található gépeken végzett fénymásolást, ami az alperes fellebbezésében sem vitatott tény. A jogdíjfizetési kötelezettség szempontjából lényegtelen, hogy az alperes fő tevékenysége nem a fénymásolás. Ennek csak a fizetendő jogdíj mértéke szempontjából lehetett volna jelentősége, ebben a vonatkozásban azonban az alperes fellebbezése az elsőfokú ítéletet nem támadta. Nem alkalmas az elsőfokú bíróság helytálló ítéleti döntésének a megváltoztatására az az alperesi fellebbezési hivatkozás sem, hogy a reprográfiai rendelet az úgynevezett művészeti alkotásokra vonatkozó sokszorosításokra vonatkozik. Az Szjt. 21. § (1) bekezdésének helyes értelme szerint a reprográfiára szolgáló készüléket ellenérték fejében üzemeltető akkor is köteles a magáncélú másolásra tekintettel díjat fizetni, ha szerzői jogi védelem alatt nem álló műveket nem többszöröz. (Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.492/2008/6)

Az elsőfokú bíróság tehát helyesen kötelezte reprográfiai jogdíj megfizetésére az alperest, mivel ellenérték fejében üzemeltette irodahelyiségében a reprográfiára szolgáló fénymásoló készülékeket.

Ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletének fellebbezett részét helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért az ítéltábla őt a Pp. 78. §-a (1) bekezdése alapján a felperes javára ügyvédi díjból eredően keletkezett másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezte, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelete 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a szerinti összegben állapította meg.

D e b r e c e n, 2010. július 8. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -